

Roan kommune
Roan kommune

Kommunal- og Regionaldepartementet
Pb 8112 Dep

0032 Oslo

Deres ref.

Vår ref.
6136/2008/103/6MUE

Dato
26.02.2008

NYTT INNTEKTSSYSTEM FOR KOMMUNENE - HØRINGSUTALELSE

Vedlagt oversendes særutskrift fra behandling av nytt inntektssystem for kommunene behandlet i Roan kommunestyre 07.02.08 sak 5/08.

Med hilsen

Ashild Irene Hauknes
sekretær

SAKSFRAMLEGG

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
4/08	Roan Formannskap	24.01.2008
5/08	Roan kommunestyre	07.02.2008

Saksbehandler: Magne Ugedal**NYTT INNTEKTSSYSTEM FOR KOMMUNENE - HØRINGSUTALELSE****GENERELT**

Inntektssystemet for kommunene må være slik at man tar konsekvensene av at folk bor der de bor og vil ha tjenestene der de bor. Det er også grunnleggende at et inntektssystem kobles klart mot behov som varierer over tid og som varierer mellom kommunene.

Vi mener at utredningen ikke går langt nok når det gjelder inntektsutjevningen og at distriktstilskuddet har fått en for lite målrettet profil. Det vil fortsatt være store forskjeller kommunene imellom blant annet fordi at man lar skatten spille en større rolle på bekostning av rammetilskuddet. En god skole, en god eldreomsorg m.m. må ikke være avhengig av den enkelte kommunes skatteinntekter. Roan kommune mener at målsetningen om et likeverdig tjenestetilbud uansett bosted burde vært knyttet til et rammetilskudd som finansierer hele utgiftsbehovet. Roan kommune ser derfor med stor bekymring på den store reduksjonen av skjønnsrammen.

Roan kommune er en liten kommune med relativt lave skatteinntekter. Det gjør oss svært sårbare overfor endringer i de statlige vilkår for kommunenes økonomi, og det stiller store krav til politisk og administrativ styring av kommunen. Roan kommune ser derfor med uro på endringer i inntektssystemet fordi all nedgang i inntektsgrunnlaget vil gå ut over det å gi et forsvarlig tjenestetilbud til våre innbyggere. Virkningene for Roan er også negativ både på kort og lang sikt, og dette bekymrer både den administrative og politiske ledelse i kommunen.

Skattefinansiering

Utvalget mener at skatteandelen av kommunenes inntekter bør ligge på omkring 50%. Utvalget mener også at kommunene bør kunne håndtere svingningene selv og ønsker ikke en ordning med prognosebasert inntektsutjevning i motsetning til Borgeutvalget.

Roan kommune ønsker en modell med større andel rammetilskudd og en mindre andel skattefinansiert. Det gir bedre muligheter for forutsigbarhet og større likhet på tjenestene kommunene imellom. Særlig for de skattesvake kommunene vil en prognosebasert modell være å foretrekke, men da må modellene utvikles til å bli mer treffsikre enn de nå er.

Roan kommune mener at forskjellene i skattenivå gir så store inntektsutslag at det er fare for at det oppstår varige forskjeller i:

- mulighetene for likeverdig velferdsproduksjon
- mulighetene for å fylle rollen som samfunnsutvikler
- mulighetene for å utvikle en lokalpolitisk arena.

Selskapsskatten

Det argumenteres med at dagens selskapsskattemodell gir kommunene betydelig egeninteresse for å arbeide for næringsutvikling. Vi er sikre på at dynamiske lokalsamfunn som bruker naturgitte ressurser til beste for fellesskapet er langt viktigere. Selskapsskatten gir tilfeldige utslag og varierer betraktelig fra et år til et annet. Roan kommune mener at selskapsskatten bør avvikles som kommunal skatt og at en tilsvarende andel legges på skatt på alminnelig inntekt og formue.

Nytt distriktpolitisk tilskudd

Roan kommune mener at det nye distriktpolitiske tilskuddet er mindre målrettet og treffsikkert enn det tidligere systemet. Det er svært uheldig at de små utkantkommunene taper på denne endringen. Tilskuddet har fått en utilsiktet virkning og burde vært knyttet mer opp mot en konkret behovsvurdering.

Vekst, fraflytting og befolkningsoppdatering

Roan kommune er enige i avviklingen av dagens ordning med at rammetilskuddet inkl. utgifts- og inntektsutjevning har blitt beregnet med utgangspunkt i befolkningstall pr. 1. januar i budsjettåret. En ny ordning med beregning av innbyggertilskudd og utgiftsutjevningen baseres på innbyggertall pr. 1. juli året før budsjettåret blir bedre.

Vi er positive til et nytt inntektsgarantitilskudd for kommuner med folketallsnedgang. Det vil skape større forutsigbarhet. Det bør tilføres friske midler til kommuner med folketallsvekst.

Skjønnsstilskudd

Utvalget forslår å redusere den totale skjønnsrammen betydelig. Det regionalpolitiske skjønnnet taes ut og legges inn i et nytt distriktpolitisk tilskudd.

Roan kommune er ikke enig i reduksjon av skjønnsrammen. Det vil først og fremst gi små kommuner problemer, da de har liten evne til å bære ekstraordinære hendelser og skjevheter. Det må derfor være en romslig skjønnsramme slik at fylkene har tilstrekkelige midler til å reparere på feil/svakheter i inntektssystemet og til å kunne ta hensyn til ekstraordinære forhold i enkeltkommuners utgifter. Det må være rammer slik at man kan bidra til å ta tak i mer generell og langsiktige utfordringer som har innvirkning på tjenestetilbudet til innbyggerne (inkl. rollen som lokal samfunnsutvikler). I skjønnsrammen ligger det også en del overgangsordninger. Disse foreslås tatt bort av Sørheim-utvalget. Dette innebærer et betydelig tap for Roan kommune, ca. 2 564 000,- (2006-tall).

Nytt inntektsgarantitilskudd

Utvalget forslår å avvikle dagens overgangsordning, og å erstatte denne med et nytt inntektsgarantitilskudd (INGAR). Sørheim-utvalget foreslår at en kommune gjennom det nye inntektsgarantitilskudd skal få kompensert for en utvikling i rammetilskuddet, eksklusiv det inntektsutjevnerende tilskuddet, som ligger mer enn 300 kroner lavere enn landsgjennomsnittlig vekst per innbygger. Tilskuddet foreslås finansiert ved et likt trekk per innbygger for alle landets kommuner. Kommunen er enig i at dette for større kommuner vil gi et enklere system, det blir mer forutsigbart og vil skjerme kommunene mot plutselig svikt i rammetilskuddet fra det ene til det andre året. Men det må ikke gå på bekostning av de mindre kommunene.

Regionaltilskudd

Regionaltilskuddet blir med nåværende ordning gitt med noenlunde likt beløp uansett kommunestørrelse. Med nytt distriktpolitisk tilskudd vil fordelingen blir 50% etter befolkning og 50% etter kommunebehov. Dette innebærer et betydelig tap for Roan kommune som har ca. 1000 innbyggere. Roan kommune ønsker at det må tas spesielt hensyn til kommuner med under 3000 innbyggere som mottar regionaltilskudd i dag. Disse kommunene får ikke kompensert for dette bortfallet fullt ut verken gjennom nytt distriktpolitisk tilskudd eller gjennom INGAR.

Mikrokommuner

Roan kommune er bekymret for kommuner med få innbyggere (under 1000 innbyggere), lave skatteinntekter og med lang avstand til andre tjenestetilbud. Små endringer i befolkningstall slår sterkt ut i slike kommuner. Selv om Roan kommune pr i dag er litt over 1000 innbyggere så ser det ut for at vi om ganske kort tid vil komme under dette tallet. Det er i dag ikke mulig å kutte ytterligere i budsjettet uten relativt dramatiske konsekvenser da flere basisfunksjoner uansett må være tilstede. Det er i dag 27 kommuner i landet med under 1000 innbyggere, anslagsvis 10-15 vil ha behov for ekstraordinære tiltak. En løsning kan være at disse kommunene får beregnet et alternativt rammetilskudd som sikrer at kommunen får dekket en minimums infrastruktur og et minimum av satsing på samfunn og lokal styring. Dette alternative rammetilskuddet bør holdes stabilt selv om folketallet reduseres. På denne måte kan vi sikre at kommunene beholder en viss velferdskapasitet og de kan framstå som attraktive for næringsliv og ny innflytting. Sett i nasjonal sammenheng dreier det seg derfor om svært små midler for å kunne gis disse kommunene muligheter for å kunne overleve.

Økonomiske konsekvenser

For Roan kommune betyr forslaget på lang sikt en inntektssvikt på kr 2 946 000,- (2006-tall). INGAR er en forkortelse for inntektsgarantitilskudd og er en overgangsordning som garanterer at kommunene får kompensert for avvik ut over 300 kroner pr innbygger landsgjennomsnittlig utvikling.

For oss i Roan kommune vil dette virke positivt i en overgangsperiode, og vil føre til at den totale inntektssvikten på om lag 3 mill. kroner pr. år vil komme først etter en del år.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret slutter seg til merknadene i rådmannens saksframlegg.

Roan kommune mener dessuten at forslaget til nytt inntektssystem vil gi betydelig negative ringvirkninger for små kommuner. Skal vi opprettholde bosetting, drive en aktiv næringslivspolitik, samt opprette et godt tjenestetilbud med mer, så er omlegging som foreslått av Sørheim-utvalget ikke den riktige veien å gå. Dette vil bidra til ytterligere fraflytting fra distriktskommuner som Roan, og dette kan i en distriktpolitisk sammenheng **ikke** aksepteres.

Saksprotokoll i Roan Formannskap - 24.01.2008

Behandling:

Enstemmig som innstilling.

Endelig vedtak:

Kommunestyret slutter seg til merknadene i rådmannens saksframlegg.

Roan kommune mener dessuten at forslaget til nytt inntektssystem vil gi betydelig negative ringvirkninger for små kommuner. Skal vi opprettholde bosetting, drive en aktiv næringslivspolitik, samt opprette et godt tjenestetilbud med mer, så er omlegging som foreslått av Sørheim-utvalget ikke den riktige veien å gå. Dette vil bidra til ytterligere fraflytting fra distriktskommuner som Roan, og dette kan i en distriktpolitisk sammenheng **ikke** aksepteres.

Saksprotokoll i Roan kommunestyre - 07.02.2008

Behandling:

Enstemmig som innstilling.

Endelig vedtak:

Kommunestyret slutter seg til merknadene i rådmannens saksframlegg.

Roan kommune mener dessuten at forslaget til nytt inntektssystem vil gi betydelig negative ringvirkninger for små kommuner. Skal vi opprettholde bosetting, drive en aktiv næringslivspolitik,

samt opprette et godt tjenestetilbud med mer, så er omlegging som foreslått av Sørheim-utvalget ikke den riktige veien å gå. Dette vil bidra til ytterligere fraflytting fra distriktskommuner som Roan, og dette kan i en distriktpolitisk sammenheng **ikke** aksepteres.

Rett utskrift

Roan kommune, 26.02.08

Aehild Irene Hauknes

sekretær